

**קורס מס': 290.3132, שנה"ל תשע"ה 2014/2015 סמסטר ב
המפגש הטיפולי ומיומנויות בינאישיות**

מרכזת הקורס: גב' קרול רביד
מרצים: גב' אורלי אדלמן, גב' ענת אקהויז, פרופ' מיכל גרנות, גב' קרול רביד.

רקע ומטרות הקורס:

קורס זה מהווה חוליה נוספת בציר קורסי מיומנויות בין ותוך אישיות הנמשך לאורך השנים אי עד ד'.

מטרות הקורס בשנה ג':

1. להעמיק את הידע בהיבטים שונים הנוגעים למפגש הטיפולי – כשירות תרבותית, גבולות, מגע, תשישות החמלה, הומור, סטיגמות.
2. לפתח מיומנויות קשר ותקשורת אפקטיביים במצבים מורכבים במסגרת אשפוז עם מטופלים, בני משפחה וצוות מטפל
3. לפתח התבוננות רפלקטיבית בהקשר להשפעת מצבים אלו על המטפל, ועל היחסים הבינאישיים עם המטופל ומשפחתו.

מטרות למידה:

בסוף הקורס הסטודנט יהיה מסוגל:

1. לתאר ולשיים את עולמו הרגשי, המחשבתי והפיזי-התנהגותי של המטופל/בני המשפחה.
2. לזהות את האתגר התקשורתי עם המטופל ולבחור מתוך "ארגז הכלים" את ההתערבות הנדרשת.
3. להדגים מיומנויות של קשר ותקשורת מותאמים וליישם טכניקות התערבות במצבים אלו תוך שמירת גבולות מקצועיים.
4. לבטא מודעות עצמית דרך רפלקציה

תכנים:

כשירות תרבותית – Cultural Competence
ניהול גבולות במרחב הטיפולי
השפעות המפגש הטיפולי על המסייע: – תשישות החמלה, שחיקה, סטרס.
הומור במרחב הטיפולי
קירבה וריחוק בקשר הטיפולי – אינטימיות, מיניות, מגע.
החולה הדחוי

שיטות הוראה:

- שיתוף בחוויות הסטודנטים מתוך ההתנסות הקלינית ועיבוד הנושאים שעלו
- דיון וניתוח קטעי סרטים, רפלקציות, וטקסטים מספרות מקצועית ונרטיבית
- תרגול מיומנויות באמצעות משחקי תפקידים

מטלות הקורס והערכתו:

25% - הגשת דו"ח מפגש. כל סטודנט ישלח רפלקציה על מפגש משמעותי עם מטופל שונה ממנו (ראה נספח מס' 1), ובכיתה ישתף על כך.

20% - השתתפות פעילה בדיון הקבוצתי, ובמשחקי התפקידים
55% - עבודה מסכמת על בסיס צפייה וניתוח סרט (ראה נספח מס' 2).

תנאי מעבר בקורס: הגשת רפלקציות, השתתפות בתרגולים ובמשחקי תפקידים והגשת עבודת מסכמת. ציון מעבר בקורס 60.
נוכחות חובה בכל השיעורים!

נוכחות חובה בכל השיעורים!

רשימת מקורות

הערה: קריאת חובה מסומנת בכוכבית.
ליד כל פריט ביבליוגרפי מצוין תחום התוכן המרכזי בו הוא עוסק.

גולדשטיין, ע' (2005). רגש, מגע, קשר: מחשבות על חיי הנפש. תל-אביב: מטר.

גליק, ל. וזיו ביימן ש. (2010). יהודי, מוסלמי ונוצרי הולכים לפסיכולוג... על צחוק והומור בפסיכותרפיה. כוורת, 18: 36-39. הומור

יובל, י' (2001). סערת נפש. תל-אביב: קשת. סיפורים מחדר הטיפול
שטיינמן, מ. וטבק, נ. (1999). החולה הדחוי. רפואה ומשפט, גיליון 20, מאי, עמ'?

ניסנהולץ, י. (2000). ההומור בזיקנה: כלי יישומי או סתם בדיחה? גרונטולוגיה כז(1). עמ' 99-110.

שטייר, ט. ווינקר, ש. (2007). חיוכים במירפאה. הרפואה, 146, חוברת ה' 368-372.

Galanti, G.A. (2008). Caring for patients from different cultures. (4th ed). Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

טיפול בחולים מתרבויות שונות p. 1-26 ch. 1- Basic Concepts,

Ch. 3 - Pain, p. 52-61

Ch.7 - Men and women, p. 109-125

McCreaddie, M. & Wiggins, S. (2007). The purpose and function of humour in health, health care and nursing: a narrative review. *JAN*, ? 584-595.

הומור

Moore, K. (2008). Is laughter the best medicine? Research into the therapeutic use of humour and laughter in nursing practice, *Whitireia Nursing Journal*, 15, 33-38.

הומור

Peternelj-Taylor, C.A., & Yonge, O. (2003). Exploring boundaries in the nurse-client relationship: Professional roles and responsibilities. Perspectives in Psychiatric Care, 39(2), 55-66.

גבולות

Purnell, L. (2005). The Purnell model for cultural competence. The Journal of Multicultural Nursing & Health, 11(2): 7-15.

רב תרבותיות

Professional Boundaries for Registered Nurses: Guidelines for the Nurse-Client Relationship. May 2011. Alberta Association of Registered Nurses.

http://www.nurses.ab.ca/content/dam/carna/pdfs/DocumentList/Guidelines/RN_ProfessionalBoundaries_May2011.pdf. Retrieved 16.2.2015

גבולות

Sanders, S., Bullock, K., & Broussard, C. (2012). Exploring professional boundaries in end-of-life care. Journal of Social Work in End-Of-Life & Palliative Care, 8(1), 10-28.

גבולות

נספח מס' 1

רפלקציה על מפגש עם מטופל שונה ממני

כיתבו רפלקציה על מקרה שראיתם/חוויתם בקליניקה שבו המטופל או משפחתו היו מאוד שונים מכם, שונים בהתנהגותם, בגישתם, בדרך ההתמודדות שלה, תרבותם או בכל מאפיין אחר.

- מה זה עורר בכם? (רגש, מחשבה, תחושה)
- איך חשבתם להגיב ואיך הגבתם בפועל? כיצד הייתם מאפיינים את דרך התמודדותכם במקרה זה?

בהנחה שמקרה זה היה קורה לפני שנה כיצד אתם מעריכים את ההתקדמות שחלה בהתנהלותכם?

תאריך הגשה במייל:

עד :

נא לכתוב עד עמוד אחד (גופן 12)

בהצלחה

נספח מס' 2

עבודת סיכום בקורס הקשר הטיפולי ומיומנויות בינאישיות שנה ג' תשע"ד

1. בחר קטע רלוונטי באורך עד 10 דקות, מאחד הסרטים מהרשימה שלהלן שמזכיר לך סיטואציה/חוויה/מטופל בה נתקלת במהלך השנה.
2. תן כותרת לנושא המרכזי העולה מהקטע (לדוגמא: בשורה מרה, ליווי לקראת המות, חוסר אונים, מחלת נפש, סטיגמה, התנגדות, שוני תרבותי, תקווה, הומור, ייאוש, היענות לטיפול, פרידה, השפעות הטיפול על המטפל, הזדהות יתר ועוד..).
3. תאר את החוויה/הסיטואציה שחווית במהלך ההתנסות המעשית. תאר את המטופל העומד במרכז החוויה, סיפור אישי וסיפור רפואי, תיאור המפגשים, תיאור הקשר שנוצר ביניכם.
4. הרחב והבהר מדוע בחרת בקטע זה ואיך הוא מתקשר לחוויה שלך בהתנסות המעשית.
5. דיון רפלקטיבי: תאר מחשבות/רגשות/תחושות גופניות שהתעוררו מול המטופל במהלך הסיטואציה. בחן את התקדמותך כמטפל בטיפול בסיטואציה זו בהשוואה להתנסויות קודמות. מה השינוי שחל בך?
6. אם הייתה ניתנת לך ההזדמנות לחזור שוב על הסיטואציה מה היית עושה אחרת ומדוע?, הצע דרך התערבות נוספת בסיטואציה שכזאת.
7. דון בנושא הנבחר בעזרת שני מאמרים ביבליוגרפיים ברי שיפוט מעשר השנים האחרונות.

היקף העבודה: עד שישה עמודים.

רשימת מקורות תכתב על פי כללי האזכור של APA

העבודה תוגש למנחה בעותק מודפס ובמייל עד לתאריך

רשימת הסרטים:

- "שנינות"
- "הילדה שלי עוד תשיר"
- "מריאן"
- "הכי טוב שיש"

הנחיות עריכה

- אורך העבודה : 5-6 עמודים לכל היותר.
- הדפסה ברווח כפול בין השורות ; גופנים David או Arial בגודל 11; ; שוליים : 2.5 ס"מ מכל ארבעת צדדי העמוד. כותרות : בכתב מודגש.
- המקורות בגוף העבודה וברשימת המקורות יאוזכרו לפי כללי האזכור של APA מהדורה שישית (2010).
- **צנעת הפרט** : לא מפרטים שמות ופרטים אישיים של המטופל (כמו מקום עבודה ומגורים).

העבודה תוגש למנחה במייל/בעותק מודפס לפי החלטת המנחה, עד לתאריך 26.2.15 (שבוע לאחר סיום

בחינות מועד א')